

НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ “НАДЕЖДА - 1950”

Тел., e-mail: nch_beden1950@abv.bg

ДОКЛАД

ЗА ОСЪЩЕСТВЕНИТЕ ЧИТАЛИЩНИ ДЕЙНОСТИ

НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ

**„НАДЕЖДА – 1950“ С. БЕДЕН
ЗА 2022 ГОДИНА**

1. ВЪВЕДЕНИЕ:

Във връзка със ЗНЧ и ЗЮЛНЦ читалището е регистрирано и е вписано в регистъра на сдруженията с нестопанска цел в Агенция на вписванията -Смолян , както следва:
Актуален учредителен акт-от Смолянски окръжен съд;ЕИК/ПИК **000609631** ;
Решение № Фирмено дело: 520/1997

Последни вписани промени в регистрацията са след Отчетно-изборно събрание на 29.04.2021 година. Представянето на читалището се осъществява заедно и поотделно от Председател – Стоян Динков Димов и секретар – Малинка Стефанова Стефанова.
Дата на изтичане на мандата: 29.04.2024 година.

Съгласно ЗНЧ читалището е вписано в Регистъра на народните читалища към Министерство на културата под № 2302 ,последно извършени промени в обстоятелства са вписани на 30.11.2021 година.

Настоящият годишен отчет за развитие на читалищната дейност на НЧ „НАДЕЖДА - 1950“ през 2022 г. е съобразен с изискванията на чл. 26 а, ал. 2 от Закона за народните читалища

Съгласно **Чл. 2.** (1) ЗНЧ, Народно читалище „НАДЕЖДА – 1950“ е традиционно самоуправляващо се българско културно-просветни сдружение в с. Беден, което изпълнява и държавни културно-просветни задачи. В дейността му могат да участват всички физически лица без оглед на ограничения на възраст и пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

Съгласно **Чл. 2.** (2) НЧ „НАДЕЖДА – 1950“ е юридически лица с нестопанска цел.

Основните направления и приоритети в дейността на читалището произтичат от ЗНЧ, ЗОБ, общинската културна политика, осъществявана на основата на съществуващата нормативна уредба и чрез изпълнението на културния календар

Отчета обобщава най-важните моменти в работата на читалището , приоритети, цели и задачи, които спомогнат за укрепването, модернизирването и развитието му в общодостъпно и желано място за местната общност.

Отчета за дейност 2022 г, е насочен да задоволяват потребностите на населението на с. Беден, свързани със:

1. развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователната дейност в с. Беден.
2. запазване на обичаите и традициите на с. Беден;
3. разширяване на знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;
4. възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание;
5. осигуряване на достъп до информация.

За постигане на целите са реализирани основни дейности, като:

1. уреждане и поддържане на библиотеката;
2. развиване и подпомагане на любителското художествено творчество;
3. организиране дейността на групите, за инициране и провеждане на празненства, концерти, чествания и иновативни дейности съобразно променената епидемична среда;
4. събиране и разпространяване на знания за родния край и включване в национални инициативи по програма „Живи човешки съкровища“;
5. създаване и съхраняване на етнографска колекция съгласно Закона за културното наследство;

2. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ЧИТАЛИЩЕТО:

На територията на с. Беден функционира едно Народно читалище „НАДЕЖДА – 1950”

.

Читалището има изключително значение за укрепване, популяризиране и развитие на българската идентичност, традиционната култура и духовни ценности

2.1. Външната среда осигурява следните възможности:

- Културно разнообразие:
- Сътрудничество с:
  - Министерство на културата
  - Областна администрация Смолян;
  - Община Девин;
  - РЕКИЦ ”Читалища”;
  - Читалища;
  - Фондация Лале
  - Граждански сдружения и фондации:
    - European Association of Folklore Festivals – EAFF Official Partner of UNESCO;
- Участие и работа по проекти, осигуряващи европейско и др.. финансиране. „Мобилност“- НФК към Министерство на културата.

2. 2. Кои са силните страни на вътрешната среда:

- Кадрови ресурс с дългогодишен стаж в сферата на читалищната дейност;
- материална база - 40 кв.м.
- Интерес към търсене и развиване на нови форми на читалищна дейност;
  - работа с млади таланти;
- Сътрудничество на доброволци;
  - планувани доброволчески инициативи за подпомагане на хора в неравностойно положение.

2.3. Слаби страни:

- Квалификацията на читалищното ръководство е необходимо условие и

решаващ фактор за актуализиране дейностите на читалището.

- Територии, засегнати от обезлюдяване.
  - спирала на намаляващото и застаряващо население;
  - свиване на селските райони - показател за по-широка структурна криза на културния, икономически и трудов пазар;
  - периферизацията и задълбочаване недостатъци на селските райони.

2.4 Предизвикателства

- Как да работим и търсим нови подходи при реализиране на дейности с изкуствата и културата, за да посрещнем потребностите на оскъдното население и по-ниските нива на взаимодействие?
- Как да се включат възрастни населения в културни и художествени практики?
- Как да осигурим устойчиви културни разработки за празни сгради и неизползвана инфраструктура?

СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

- Подпомагане на традиционните читалищни дейности и търсене на нови съвременни форми за тяхното развитие и предаване;
- Създаване на нови условия за развитие и утвърждаване на библиотеката при читалището като център за библиотечно-информационно обслужване на широк кръг потребители;
- Развитие на професионалните умения и повишаване на квалификацията на работещите в културната институция; Обучение по Национална Програма “Учене през целия живот“.
- Засилване интереса и краеведската дейност на местната общност към културно минало на с.Беден. Проучване, на автентични песни, съхранени в съзнанието на населението и издаване на сборник с песни;
- Изграждане на реално партньорство с институции за реализиране на цялостната културна политика в с. Беден.
- Разширяване обхвата на дейността на читалището в обществено значими сфери, като социалната и информационно-консултантската.
- Насърчаване на трансграничното сътрудничество в областта на културата, участие в културни мрежи.
- Формиране на читалището като място за общуване и контакти, успешни социални практики и дарителски акции, повишаване ролята на читалището за социална и културна интеграция на различните социални общности.
- Участие в местното самоуправление и процесите на развитие на гражданското общество, участие в разработването на местни стратегии и превръщането на читалището във фактор за обществен диалог. в с. Беден.

4.РЕФЕРЕНТНИ ДОКУМЕНТИ

- Закон за народните читалища;
- Закон за обществените библиотеки;
- Закон за културното наследство;
- Закон за меценатството;
- Закон за закрила и развитие на културата;
- Наредба № 2 на МК, от 01.07.2019 г. Обн. ДВ. бр.54 от 9 Юли 2019г /;
- Допълнителни субсидирани бройки;
- Документи при Патронаж.
- Общинска програма за развитие на община Девин.
- Договор към община Девин. № Д-168/05.05.2022г.

ОПЕРАТИВНИ ДЕЙНОСТИ

А. БИБЛИОТЕЧНА ДЕЙНОСТ

Като неразделна част от читалището библиотеката активно участва в организирането на културния живот в селото. Библиотечната дейност е една от дейности за читалището като културна институция. Чрез нея то се включват в националната мрежа от библиотеки у нас.

Дейността на библиотеката през 2022 година

1. Поддържане на обществена библиотека на свободен достъп за библиотечно обслужване на около 79 читатели.
2. Изготвяне на библиографски справки по различни теми;
2. Инициатива „Книга за всеки“ – въвеждане на системата за патронаж но обслужване на възрастни читатели и такива с физически увреждания;
4. Организиране презентации на нови литературни творби и автори от местно и национално значение.
5. Провеждане превърналите се в традиция срещи „На гости в библиотеката” ;
6. Литературна гостоприемница – срещи с творци на словото;
7. Вечери и литературни четения с участието на местни литературни творци и почитатели на словото Четене от изявени европейски автори-Европейски дни на наследството- Европа Директно;
8. Експониране на изложба , кътове с литература, виктурины и др..
9. Организиране на индивидуална и културно-масова дейност с различни целеви групи: (деца, ученици, възрастни); обособяване на тематични кътове по повод празници и годишнини; предоставяне на онлайн информация и представяне на презентации, посветени на значими събития и личности;
10. Повишаване квалификацията, на читалищното ръководство, чрез участие в организирани обучения от Регионална библиотека “Николай Вранчев“-Смолян и РЕКИЦ“Читалища“

Б. ЛЮБИТЕЛСКО ХУДОЖЕСТВЕНО ТВОРЧЕСТВО

Съществена част от дейността на читалище „НАДЕЖДА – 1950“ през 2022 година е грижата за разширяване и развитие на любителското художествено творчество.

Художественотворческата дейност в читалището цели запазване и *развитие на традиционните ценности* на българския народ, съхранение на обичаите и традициите, както и създаване на нови традиции, породени от нуждите на местните общности. Чрез тази дейност, читалището работи за привличане на *млади хора* за участие в инициативи на читалищните самодейни колективи. С изяви на читалището се работи за развитие и обогатяване на културния живот в населеното място, за утвърждаване на националното самосъзнание и отчитане и съхранение богатството на местната култура. Чрез тази дейност читалището има възможност за популяризиране на общината, областта, страната и чужбина.

Към читалището за творчески сезон 2021/2022 функционират:

1. Образователни дейности:

Кръжоци, клубове, школи по изкуства (*кратко описание*);

Няма.

Езикови школи и курсове *(кратко описание)*;

Няма.

Клубове по краезнание *(кратко описание)*;

Няма.

Музейни колекции *(кратко описание)*.

Няма.

2. Любителско творчество (поддържане и изяви на художествени състави);

Фолклорни състави *и формации (кратко описание)*;

Група за автентичен фолклор „Родопчанка“

Театрални състави *(кратко описание)*;

Няма.

Танцови състави *и групи /битови/ (кратко описание)*;

Няма.

Групи за класически и/или модерен балет, съвременни и характерни танци *(кратко описание)*;

Няма.

Вокални групи, хорове и индивидуални изпълнители *(кратко описание)*;

Няма.

Други (кратко описание)

Няма.

Предоставяне на компютърни услуги и интернет *-да/не*;

3. Организиране на празници, фестивали, събори, изложби, творчески вечери, граждански инициативи, спортни занимания и др. с местно, регионално, национално и международно значение.

Празник на с. Беден. ; Беденска угодия.

4. Поддържане и доказани изяви на художествени състави и създаване на нови; ангажирано участие в *общинските конкурси, празници* и др. прояви.

Празник на гр. Девин и минералната вода.; Фестивал в гр. Неделино.

5. Специално внимание и подкрепа на младите дарования за включването им в местни творчески инициативи със *заинтересовани институции* относно, културното възпитание младите хора и стимулиране на творческите им възможности /музика, фолклор, традиционни изкуства, краезнание, литература и др. *през летните месеци*.

6. Събиране на материали за културно-историческото минало и етнографията на с. Беден

7. Нематериално културно наследство – съхраняване и предаване на традиционна култура, участие в националната система „Живи човешки съкровища –България”2022.

8. Нови дейности, заложи в програмата на читалището, в т.ч. работа по проекти, съществено сътрудничество с други културни институции.

9. Осъвременяване на читалищните дейности и услуги чрез обучение на хората от всички възрасти с цел развитие на гражданското общество. Читалището – място за учене през целия живот.

Онлайн обучение.....

10. Социална политика на читалището, в т.ч. Работа с хора с увреждания и

осигуряване на достъп на тези хора до дейността на читалището, етнически малцинства, работа с различни възрастови групи, развитие на доброволчеството
(кратко описание)

.....

.....

В. ОРГАНИЗАЦИОННА ДЕЙНОСТ

1.Реализирани заседания на читалищното настоятелство и събрания отчетни/отчетно-изборни/извънредни .

- събрания - 1;
- заседания – 1;

2.Предоставяне на изисквана документация към Регистър на народните читалища в Министерството на културата./ Наредба № 2 от 1 юли 2019 г. за реда за водене на регистъра на народните читалища и на читалищните сдружения

РЕАЛИЗИРАНИ ДЕЙНОСТИ

Месец	Събитие	Място	Дата
Януари	Срещи и разговори за селото.	Библиотеката	м. Януари
Февруари	Табло-витрина за живота на Васил Левски. Изработване на мартеници.	Библиотеката	19.02.2022г.
Март	Ден на самодееца.	Библиотеката	01.03.2022г.
	Табло – Освобождението на България.	Библиотеката	03.03.2022г.
	Празника на жената. Деня на мама.	В ресторанта	08.03.2022г.
	Палене на огън /стар обичай/.	В двора на библиотеката	14.03.2022г.
Април			
Май	Присъствие на празника на Св. Св. Кирил и Методий в гр. Смолян.	В сградата на РБ „Никола Вранчев“ гр. Смолян	11.05.2022г.
	Празник на Славянската писменост и култура.	Библиотеката	24.05.2022г.
Юни	Ден на детето.	Библиотеката	01.06.2022г.
	Витрина – Деня на Ботев.	Библиотеката	02.06.2022г.
Юли	„Родопска угодия“ - участие на битова група „Родопчанка“.	с. Беден	20.07.2022г.

	Рисуване с децата.	Библиотеката	м. Юли
Август	Участие на битова група „Родопчанка“ на празника на гр. Девин и минералната вода.	гр. Девин	13.08.2022г.
Септември	Участие на битова група „Родопчанка“ на фолклорен фестивал в гр. Неделино.	гр. Неделино	02.09.2022г.
	Празник на с. Беден	с. Беден	03.09.2022г.
Октомври			
Ноември	Ден на будителя – Витрина.	Библиотеката	01.11.2022г.
Декември	Коледни и Новогодишни празници с деца и родители.	Библиотеката	26.12.2022г.

ДРУГИ ДЕЙНОСТИ

-участие в местни, регионални, национални празници и международни фестивали;

-инициатива от международно и национално значение:

-XII Национален събор на Българското народното творчество ”Копривщица” 2022 г.;

-проект в обявена конкурсна сесия от Министерството на културата за финансова подкрепа на библиотеките за обновяване на фондовете им по програма „Българските библиотеки – съвременни центрове на четене и информираност” 2022 г.,

-участия на работещите в читалищата в обучения за повишаване на квалификацията, работни срещи, дискусии и други форми за развитие на капацитета на служителите:

-участие в обучения и експертни консултации от РЕКИЦ „Читалища”:

Дискусионен форум на тема:

„Читалищата -културни пространства за млади дарования“

- указания на Министерство на културата за условията и реда за разпределение на годишната държавна субсидия за народните читалища, по чл. 23 от ЗНЧ.
- онлайн информиране на читалищата от областта на тема.....

-иницииране на социални дейности с различни възрастови групи , хора с увреждания

-подпомагане на населението при бедствени ситуации и др.

ИНДИКАТОРИ ЗА ОЦЕНКА:

-брой регистрирани членове, събран членски внос-.....

-брой посетители на предоставяни от читалището услуги;

-брой читатели- 79;

-брой нови книги и абонамент- 2;

-брой предоставени услуги.....;

-брой и качество на проведени празненства, концерти, чествания - 11;

- брой организирани групи и постижения.....;
- брой участия в местни, регионални, национални и международни изяви и конкурси...;
- награди от участия в конкурси, фестивали и празници — 3-то място при участие във фолклорен фестивал гр. Неделино;
- брой кандидатстване и спечелени и финансирани проекти.....;
- поведени събрания – общи и на настоятелството – 4;
- извършена пререгистрация на читалището в определения от ЗНЧ срок.....
- общ бюджет на читалището за предходната година.....

ФИНАНСИРАНЕ

- Субсидия от държавния бюджет за делегирани от държавата дейности съгласно чл.23 (1);
- Субсидия за дейност от Община Смолян .съгласно чл.26а (3) от Закон за Народните Читалища;
- Собствени средства от регламентирана стопанска дейност и членски внос;
- Финансиране от спечелени проекти;
- Дарения;
- Управленски инициативи.

.....

.....

СРОК НА ОТЧЕТЕН ПЕРИОД

Срокът за отчетният период е в рамките на бюджетната 2022 година;

Съгласно чл. 26а, ал. 4 от Закона за народните читалища Председателят на читалището представя в срок до 31.03.2023 г. пред Кмета на община Девин и Общинския съвет доклад за осъществените дейности в изпълнение на Програмата и за изразходваните от бюджета средства през 2022 г.

При отчитане на дейностите са отчетени и индикаторите за оценка на изпълнението.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Настоящият едногодишен Отчет за 2022 на Читалище „НАДЕЖДА – 1950“ с. Беден е, в изпълнение на Програма 2022 г.

Изготвил: Стоян Динков Димов